

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE GÖÇ VE POPÜLİZM: FRANSA VE ULUSAL CEPHE (FRONT NATIONAL)

MIGRATION AND POPULISM IN THE EUROPEAN UNION: FRANCE AND FRONT NATIONAL

Öz

Ahmet GEDİK*

* Dr. Araştırma Görevlisi, İstinye
Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal
Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi
ve Kamu Yönetimi Bölümü

E-posta/E-mail:
agedik@istinye.edu.tr

Orcid: 0000-0002-0371-6528

Arap Baharının etkisiyle birçok ülkede çeşitli olaylar gerçekleşmiş ve özellikle Suriye'de iç savaşın başlaması milyonlarca göçmenin Batı Avrupa'ya yönelik göç hareketini artırmış ve bu durum, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde ciddi bir tehdit algısının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Uluslararası göçün artmasıyla birlikte AB ülkelerinde liderlerin popülist söylemleri, göç olgusunu güvenlik ekseninde değerlendirmeye yöneltmiş ve bu durum, göçmenlerin bir tehdit olarak algılanmasını pekiştirmiştir. Özellikle 2021 yılında ABD'nin Afganistan'dan çekilmesiyle Afganların AB'ye yönelik göçü, kamuoyunda dikkat çeken bir mesele haline gelmiş ve bu bağlamda popülist söylemler daha da ön plana çıkmıştır. AB'nin göç politikaları, temel normlarından sapma eğilimi gösterirken, üye ülkeler kendi göç politikaları ve söylemleri doğrultusunda göç ve göçmen algısını şekillendirmeye başlamıştır. Fransa, bu süreçte AB içerisinde göç konusunda en temkinli ülkelerden biri olarak öne çıkmakta; Arap Baharı'nın etkilediği bölgelerden gelen göç akınlarını durdurma çabasında, mevcut göçmen nüfusunu artırmamak için Frontex gibi AB kurumlarının güçlendirilmesini desteklemektedir. Göçe ve göçmenliğe dair popülist söylemin en çok siyasete yansdığı ülke olarak Fransa'da, aşırı sağcı Ulusal Cephe (FN) ve benzeri hareketler siyasi güç kazanmaktadır. Bu çalışmada, Fransa örneği üzerinden AB liderlerinin aşırı sağcı ve popülist söylemlerinin göç akınlarını nasıl bir tehdit unsuru olarak güvenikleştirdiği incelenmektedir. Ayrıca, göç karşıtlığının aşırı sağ hareketlerin seçmen nezdinde daha ılımlı ve tercih edilebilir bir seçenek olarak görünmesine katkı sağlayıp sağlamadığı, FN'in aşırı sağdan merkeze doğru kayışı ve popülist söylemin bu süreçteki etkisi araştırmanın temel odak noktasıdır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Popülizm, Güvenikleştirme, Fransa.

Abstract

The Arab Spring initiated a series of significant events in a variety of countries, most notably the onset of civil war in Syria. This, in turn, led to a substantial increase in migration movements toward Western Europe. The European Union (EU) countries have developed a substantial threat perception as a result of this migration surge. The perception of migrants as a threat was further reinforced as EU leaders increasingly framed the issue of migration through a security prism, as international migration began to intensify. The United States' withdrawal from Afghanistan and the concurrent migration of Afghans to the EU became a prominent issue in public discourse, further amplifying populist rhetoric, particularly in 2021. The perception of migration and migrants has been influenced by the policies and discourse of individual member states, resulting in a growing divergence between the EU's migration policies and its foundational norms. France is one of the EU countries that is most averse to migration in this context. France has advocated for the fortification of EU institutions such as Frontex to prevent an increase in the existing

Başvuru/Submitted: 01.08.2024

Kabul/Accepted : 19.09.2024

migrant population and has attempted to reduce the influx of migrants from regions affected by the Arab Spring. France is the EU country in which politicians most visibly reflect populist rhetoric on migration, which has contributed to the rise of far-right movements such as the National Front (FN). This investigation investigates the extent to which the perception of migration as a threat has been influenced by the securitization of migration by EU leaders in France, as evidenced by far-right and populist rhetoric. Furthermore, it focuses on the FN's transition from the far-right to the political center and the role of populist rhetoric in this process, examining whether anti-immigration sentiment has rendered far-right movements more moderate and electable in the eyes of voters.

Keywords: Migration, Populism, Securitization, France.

Giriş

Fransa ve pek çok AB ülkesinde göçmen politikaları popülist söylemler ve bu söylemlerin göçü bir güvenlik sorunu gibi inşa etmesi sonucunda şekillenmektedir. Popülizm, sıradan insanların arzularının karşılanmasına yönelik siyasal düşünce ve etkinliklerin desteklerini kazanmak amacıyla gerçekleştirilen bir siyasi yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (Sütçüoğlu, 2020). Halkın bütünü ele alma ve bireylerin geri planda kalmasıyla tanımlanan bir kitle politikası olarak tanımlamak da mümkündür. Carl Schmitt'in (1988) demokrasiye yönelik eleştirileri, aşırı sağın ve popülistlerin düşüncelerinin temelini oluşturmaktadır. Aşırı sağcılar ve popülistler, liberal demokrasiye karşı çıkarak, siyasal elitlere karşı olmayı amaçlamaktadır ve halkın iyi temsil edilmediğini iddia etmektedirler. Bu sebeple farklılığa, bireye ve çoğulculuğa yer vermeksizin halk anlayışını savunurlar (Mudde, 2013). Bu, popülist söylemlerin siyasette etkisini artırmakta ve halkın düşüncelerinin daha hızlı ve doğrudan siyasetçilere gönderilmesine olanak tanımaktadır (Donduran ve Gedik, 2021). Aynı zamanda, halkı temsil ettiklerini savunarak, onların konuşma hakkını kullanmasını ve fikirlerinin daha fazla insana ulaşmasını sağladıklarını iddia ederler. Bu popülist fikirler ve söylemler aşırı sağcılıkla beraber göçün toplumda tehdit yarattığı algısıyla göçün güvenleleştirilmesi sürecini de hızlandırmaktadır. Liderlerin göç konusunda acil önlem ve müdahale taleplerini halkın beklentisi gibi sunmalarıyla bu taleplerin gerçekleşmesi meşru bir temele oturtulmaktadır.

Göç etkisi ve AB içerisindeki serbest dolaşım gibi konular Fransa'da kökeni 50 yıldan fazlaya uzanan bir göç ve göçmen karşıtlığını yaratmakta, Fransa iç siyasetinde aşırı sağcı, yabancı düşmanı partilerin oluşmasına neden olmuştur. Bunun en önemli sebeplerinden biri Arap Baharı sonrası süreçte Ortadoğu'da yaşanan siyasi krizlerin AB ülkelerine doğru göç hareketlerini artırması ve göçün yarattığı siyasi krizlerdir. Bu krizlerin bir sonucu olarak ise diğer AB ülkelerinde de görüldüğü gibi aşırı sağcı liderlerin popülist söylemler aracılığıyla sık sık göç ve göçmen karşıtlığına başvurmasıdır (Hutchins ve diğerleri, 2020). Fransa'da Front National olarak bilinen son yıllarda aşırı sağdan daha popülist sağa doğru kayan siyasal hareket her geçen yıl Fransız siyasetinde etkisini artırmaktadır. Dolayısıyla güncel Fransa siyasetinde bahsi geçen popülizm ve göç konusu oldukça geniş bir yer tutmaktadır.

'Sarı Yelekliler' (GiletsJaunes) ile artan toplumsal rahatsızlık ve Emmanuel Macron'un Fransız siyasetinde merkez sağ ve merkez soldan başka ciddi rakip siyasetçilerin çıkamaması, Macron'a karşı olanların daha radikal ya da farklı siyasi alanlara kaymalarına neden olmaktadır. 2000'li yılların başında Chirac'la birlikte ikinci tura kalmasına rağmen Jean-Marie Le Pen'in karşısında bütün Fransızların birleşmesi, aslında aşırı sağın siyaset yelpazesinde bulunan bütün hareketler için istenmediğini göstermekteydi. 2017 ve 2022 seçimlerinde bu durum FN için giderek kırılmış ve Marine Le Pen siyasal yelpazenin farklı noktalarından oyları kendisine çekebilme başarılmıştır. Bütün bunlar göz önüne alındığında, son yirmi yıllık siyasal değişim ve bunun seçmen davranışlarına yansımaları Fransa'da gelecekte sağ popülist hareketlerin ya da

liderlerin başkanlık seçimlerini kazanabileceğini göstermektedir. G olgusu ve g karşıtlığı da diğer Batı Avrupa lkelerinde olduğu gibi Fransa'da da aşırı sağın daha görünür olmasını sağlamaktadır.

Bu alışma Fransa rneği üzerinden AB'de liderlerin aşırı sağcı ve popülist söylemleri ile g akınını bir tehdit unsuru olarak gvenikleştirilerek nasıl etkilediği ortaya koymayı amaçlamaktadır. "G karşıtlığı, aşırı sağ hareketlerin daha tercih edilebilir ve seçmen gözünde daha ılımlı görünmelerini mi sağlamaktadır?" araştırma sorusundan hareketle, FN'in aşırı sağdan giderek merkeze yaklaşması ve popülist söylemin etkisi bu çalışmanın temel odak noktasını oluşturmaktadır. Bu kapsamda öncelikle AB'deki artan g karşıtlığı ve aşırı sağ hareketle, daha sonra aşırı sağcı popülist söylemlerle gnn nasıl gvenikleştirildiği incelenmektedir. Sonrasında ise Fransa'daki aşırı sağ ve g olgusu irdelenerek özellikle 2017 sonrasındaki sürece yer verilerek genel bir ereve çizilmektedir.

1. Avrupa Birliği'nde Artan G Karşıtlığı ve Aşırı Sağ Hareketler

Avrupa Birliği, temellerini oluşturan Avrupa Kömür ve elik Topluluğu'nun kurulduğu zamandan günümüze kadar göçmenler için ideal bir varış noktası olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sonrasında, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren, Avrupa'nın yeniden inşası ve eski gücünü kazanabilmesi için misafir işçi alımları ile ilk önemli g dalgası başlamıştır. Başta geçici olarak görülen ve iş gücü ihtiyacı doyuma ulaştığında biteceği düşünülen Avrupa'ya göç, ekonomik koşullar altında misafir işçilerin yerleşik hale gelmesine ve işçilerin devamında ailelerinin de g etmesine sebep olmuştur. Benzer dönemlerde Fransa, Hollanda gibi ülkelerin dekolonizasyon süreçlerinde sömürü ülkesinde bulunanların Avrupa'ya yönelik gleri geçici olarak değerlendirilmiş ve fakat hem gnn ailecek gerçekleştirilmesi hem de aile birleşmelerinin yaşanması gibi durumlarla kalıcı hale gelmiştir. Bölgedeki göçmen sayısını artırırken zamanla toplumsal, kültürel ve emek anlamında tehlike olarak görülmeye başlamıştır. Göçmenlerin ekonomik anlamda tehlike olarak görülmeleri ise 1970'lerde Petrol İhraç Eden lkeler rgt (OPEC)'nn uyguladığı ambargoların yerel halkı olumsuz yönde etkilemesiyle gerçekleşmiştir (Göcen, 2019:75). Petrol Krizi sonrasında Topluluğu'nun Paris'te toplanarak misafir işçilerin durumunu görüşmeleri, ulusal politikaların nasıl olacağı hakkında fikir alışverişi yapmaları ve sınır güvenliği hakkındaki görüşmeler gnn ulus-üstü bir problem olarak görülmeye başladığını kanıtlar niteliktedir. İlk toplantısını 1976'da Lüksenburg'da gerçekleştiren Trevi (Terrorism-Radicalism-Extremism-Violence-International) Grubu'nun 1985 yılından itibaren g konusunu da gündem maddelerinin içine alması gn bir güvenlik problemi olarak görüldüğünü bir kez daha hatırlatmıştır (Akçadağ, 2012:14-15).

AB bütünleşmesine giden süreçte Topluluk sürekli genişlerken demografik olarak da çeşitlenmiştir. 1985 yılında Schengen Anlaşması'nın imzalanmasıyla i sınırların kaldırılması, bu demografik çeşitliliğin artmasında ve bölge içindeki ülkelerin daha heterojen bir yapıya kavuşmasını sağlamıştır. Demografik yapının şekillenmesi ve kültürel çeşitlilik 1990'lı yıllardan itibaren Soğuk Savaş'ın sonlanmasıyla daha görünür hale gelmiş ve Avrupa'ya yönelik ikinci önemli g dalgasını ortaya çıkarmıştır. Öyle ki Yılmaz (2008:107)'a göre, 1970'li yıllardan 1980'li yılların yarısına kadar Sovyet Bloğuna ait ülkelerden yılda sadece yaklaşık 100 bin göçmen alan Topluluk lkeleri, 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren ve 1992'ye kadar 15 milyon göçmen ağırlamıştır. Bunlara ek olarak 600 binin üzerinde göçmen, Yugoslavya'nın dağılışı sürecinde yaşanan olaylarda Batı Avrupa'ya göç etmiştir.

Bölgeye yönelik gnn kontrol altına alınması ihtiyacıyla 1992'de iltica başvurularının kararlarının standartlaşmasına yönelik ilkeler kabul edilmiş, yine aynı yıl Maastricht Antlaşması'nın ve 1997'de Amsterdam Antlaşması'nın imzalanması ile birlik genelinde g konusunda standart ve ortak politikaların oluşturulması gündeme gelmiştir. Aslında bu dönemde göçmen karşıtlığına yönelik ortak hukuki bir sürecin başlatılması, gnn AB genelinde bir

'problem' olarak görüldüğünün önemli sinyallerindendi. 1999'daki Tampere Zirvesi'nde bu problem, aşırı sağcı hareketlerin önlenerek sosyal uyumun kolaylaştırılması, usulsüz göçle mücadele edilmesi gibi hususlarla çözüme kavuşturulmak istenmiştir (Göcen, 2019:77-78). Ne var ki 2001'de gerçekleşen 11 Eylül saldırıları, Amerika Birleşik Devletleri'nde olduğu kadar AB'de de infial yaratmış, göçmenlerin bir güvenlik problemi olarak algılanması gerektiğine yönelik algıları güçlendirmiştir. Bu durum göçmenlerin bir güvenlik problemi olarak terör ile ilişkilendirilmelerine ve dolayısıyla göçmen karşıtı aşırı sağ hareketlerin güçlenmesine olanak tanımıştır. Mart 2004'te Madrid'de ve Temmuz 2005'te Londra'da meydana gelen saldırılar ise Avrupa'da göç ve terörizm arasındaki ilişkiyi daha da güçlendirmiştir (Göcen, 2019:27).

Göçün bir güvenlik problemi olarak algılanması ve göçmen karşıtlığı aşırı sağ hareketler için uygun zemini oluştururken; terörizm, yabancı düşmanlığı, ırkçılık, İslamofobi, antisemitizm ve dışlama eylemlerinin milliyetçi söylemlerle perçinlenmesini kaçınılmaz bir hale getirmiştir. Göçmenler ulusal sınır güvenliğini tehdit ettikleri gibi ülke içinde suç oranlarının artmasının ve insan kaçakçılığı, uyuşturucu kaçakçılığı gibi uluslararası suçların da sebepleri olarak sunulmuştur. Göçmenlere çeşitli amaçlarla kaynak aktarımı ve ucuz iş gücü olarak görülmeleri ekonomik güvensizliğin sebeplerinden sayılmıştır. Ayrıca farklı demografik yapıya, etnik kökene, inanca ve kültürel geçmişe sahip olan göçmenler sosyal uyum tartışmalarıyla beraber toplumun yapısını bozmakla ilişkilendirilmiştir.

Göçmenlere karşı sınırların korunması gerekliliği ile 2005'te AB Sınır Güvenliği Birimi olan Frontex kurulmuştur. Geçmişte Frontex, aşırı müdahale ve silah kullanımı gibi uygulamalarla uluslararası hukuka ve sığınmacı hukukuna aykırı davranış sergileme sebepleriyle zaman zaman eleştirilmişse de (Akçadağ, 2012:21), günümüzde Fransa gibi ülkeler tarafından daha güçlendirilmesi gerektiği yönünde baskılar da bulunmaktadır. Frontex'in güçlendirilmesi ihtiyacı özellikle 2010 yılı sonunda Arap Baharı'nın etkisiyle milyonlarca Suriyelinin nihai hedef olarak Batı Avrupa'yı görmeleriyle görünür hale gelmiştir. Suriyeliler AB sınırlarına Türkiye üzerinden Ege Denizi'ni aşarak erişmişlerdir. Suriyeliler için AB içindeki ilk hedef ülkeler Yunanistan ve İtalya iken nihai hedef Fransa ve Almanya gibi ülkeler olmuştur. Yine benzer şekilde Kuzey Afrika'dan gelen göçmenlerin de ilk hedefleri İspanya, İtalya gibi ülkeler iken nihai hedefleri Batı Avrupa'da bulunan ülkeler olmuştur. Bu durum AB'nin göçmenlik ve iltica sistemleri üzerinde baskı oluşturmuş ve güvenlik ve entegrasyonla ilgili endişeleri artırmıştır.

Farklı milletlerin ve etnik kökenlerin göç sürecine dahil olduğu Arap Baharı'nda en yoğun ve görünür grup Suriyeliler olmuştur. 2011'den itibaren bir göç dalgası başlamış olsa da 2015'te Suriye iç savaşının daha da şiddetlenmesi yeni bir göç dalgası ile karşılaşmıştır. Fakat tüm sığınma başvuruları Suriye'den gelmemiş, Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgelerinden göçmenler AB sınırları içine dahil olmuştur. Öyle ki AB'nin istatistik ofisi Eurostat'ta sunulan tüm vatandaşlıkları, cinsiyetleri ve yaş gruplarını kapsayan verilere göre 2014 yılında AB üye ülkelerine ilk kez sığınma başvurusunda bulunan kişi sayısı 594 bin 180 iken 2015 yılında ilk kez sığınma başvurusunda bulunan kişi sayısı toplam 1 milyon 282 bin 690'ı bulmuştur (Eurostat, 2022). Mevcut göç krizi karşısında, Ekim 2008'de kabul edilen Avrupa Göç ve Sığınma Paketi'nin (Akçadağ, 2012:21) ortak bir göç politikası oluşturmaya yetememesi, her ülkenin kendi göç politikasını oluşturmasına yol açmıştır. Arap Baharı sonrasında kurumsal olarak bir bildirge yayınlanıp ortak hareket etme güdüsü taşınsa da ülkelerin gelenekleri, çıkarları ve olaylara karşı farklı algıları doğrultusunda ortak ve tutarlı politika izlenememiştir (Dinç, 2018:12). AB'nin ortak bir göç politikasıyla çözüm üretememesi daha korumacı, yabancı karşıtı ve sağ hareketleri güçlendirici bir hal almasıyla sonuçlanmıştır. Üye ülkeler kendi göç politikaları ve göçmen karşıtı söylemleri göçmen algısını şekillendirmiş ve popülist söylemlerini hızlandırmıştır.

Popülist söylemlerin hızlanması, iktidarda ya da muhalefette olmaları fark etmeksizin sağ partilerin "biz/onlar" ayrımının vurgulaması yoluyla gerçekleşmiş ve göçmenleri ötekileştirme politikası benimsenerek ulusal ya da AB kimliğinin korunması gerektiğine yönelik bir politika

oluşturulmuştur. Diğer bir ifadeyle göç yoluyla AB'ye gelen farklı kültürlerle ait "öteki" bireylerin, toplumun homojen yapısını, yereldeki mevcut düzeni ve istikrarı bozdukları argümanı yabancı düşmanlığının beslenmesine ve sağ hareketlerin yükselişe geçmesine sebep olurken; devlet, sınırlar, demokrasi ve vatandaşlık gibi konular, göç ile birlikte tehditleri ve endişeleri çeşitlendirmiştir. İşsizlik, terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve organize suç gibi çeşitli yapısal sorunların da ciddi oranlarda artış gösteren göçmenler ile ilişkilendirilmesi hem göçmen karşıtlığının hem de liderler nezdinde popülist söylemlerin AB siyasetinde yerini sağlamlaştırmasıyla sonuçlanmıştır. Bu doğrultuda özellikle sığınma başvurularının ciddi oranda arttığı 2015 yılından itibaren AB ülkelerinde, göçmenlerin yaşadığı yerlerde yapılan protestolar, AB'nin temel normlarını ihlal eden sınır kapatmaları, göçmenleri hedef alan olumsuz söylemler ve saldırılar gibi çeşitli eylemler gerçekleşmiştir.

Arap Baharı sonrası ikinci göç dalgasını takiben siyaset için göçmen karşıtlığı güçlü bir argüman olmuştur. Böylece aşırı sağ partiler tarafından önyargılara ve stereotiplere dayalı bir dışlama süreci hız kazanmıştır. Sağ partilerin AB siyasetinde yükselişi yalnız göçmenlerle ilişkilendirilemeyecek kadar çok etkiye sahip olsa da sağcı partilerin genel eğilimlerinin otoriter, yabancı karşıtı, milliyetçi, küreselleşme karşıtı ve Avrupa şüpheciliği (Eurocepticism) taşıdıkları söylenebilir. Bu eğilim AB genişlemesi konusunda da geçerlidir. Örneğin Fransa gibi ülkeler AB sınırlarının aşındığı gerekçesiyle genişlemenin durdurulmasını ve Birliğin yapısının güçlendirilmesi yoluyla sınır güvenliklerinin sağlanmasını savunmaktadır (Gedik, 2021:93). Frontex bu anlamda oldukça önem kazanmıştır.

Son yirmi yılda olduğu gibi özellikle göçmen krizinin etkisiyle Almanya, Hollanda, Avusturya, İtalya ve Fransa gibi ülkelerde aşırı sağ partilerin oy oranlarını artırdıkları ve siyaset sahnesinde daha aktif oldukları görülmektedir. Örneğin, 2013'te %4,7 oy alan aşırı sağcı Almanya için Alternatif Partisi (AfD), göçmen krizinin hemen ertesinde, 2017 yılında gerçekleşen seçimlerde oy oranını %13,3'e çıkarmıştır (BBC Türkçe, 2019). Göçmen krizinin etkilerinin daha az hissedildiği 2021 yılındaki seçimlerde ise oy oranı ilk turda %10,1, ikinci turda ise %10,3 olarak tespit edilmiştir. Buna rağmen özellikle Thüringen ve Saksonya eyaletlerinde birinci parti olarak çıkmıştır (The Federal Returning Officer, 2023). Hollanda'da özellikle İslam düşmanlığı ile bilinen sağ popülist Özgürlük Partisi (PVV) 2012'de %10 oy alırken, 2017'de %13,1 ile ikinci parti konumuna yükselmiştir (BBC Türkçe, 2019). 2021'deki seçimlerde ise oy oranı %10,97'ye düşse de üçüncü parti olarak seçimlerden çıkmıştır (Parlement.com, 2023). Avusturya'da 2017'deki seçimlerde aşırı sağcı partilerden Avusturya Halk Partisi (ÖVP) %31,5 ile birinci olurken Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) % 26 ile üçüncü olmuştur (BBC Türkçe, 2019). 2019'da gerçekleşen erken seçimlerde ise ÖVP oy oranını %37,5'a yükseltmiştir. FPÖ ise % 16,2'ye düşürmüştür (Politico, 2023). İtalya'da ise 2013'te %25 oy alan Beş Yıldız Hareketi (M5S) 2018'de %32,6 oy oranı ile tek başına iktidar olmuştur (Anadolu Ajansı, 2018). 2022 genel seçimlerinde ise M5S'nin oy oranı %15,3'e gerilemiştir. Aşırı sağcı İtalya'nın Kardeşleri Partisi (FdI)'nin %26,2 ile birinci parti olarak çıktığı seçimlerde, FdI ve liderlik ettiği sağ ittifakın toplam oyu %44,3'ü bulmuştur (Euronews, 2022). Özellikle göçmen krizi döneminde oy oranlarını artıran sağ partilerin günümüzde de etkilerini sürdürdükleri görülmektedir. AB'de göçmen karşıtı söylemleriyle oy oranlarını artıran sağcı partiler Avrupa Parlamentosu'nda da varlıklarını artırmışlardır.

Göçmen krizinin etkileri sürerken ve aşırı sağcı partiler yükselişlerine devam ederken 2021 yılında ABD'nin Afganistan'dan çekilmesi, yeni bir göç akını başlatmıştır. Arap Baharı'nın yarattığı göç sürecinde AB ülkelerinden sığınma talep edenlerin %29'u Suriyeli iken, %14'ünü Afgan kökenliler oluşturuyordu (Balci ve Göcen, 2018:22). Yaşanan bu gelişmeler sonucunda zaten mevcut Afgan sayısının artması ve AB'ye yönelik hızlanan göç, halihazırda Arap Baharı'nın sebep olduğu göç krizini tamamen atlatamayan AB kamuoyunu daha da hassaslaştırmıştır. Ana akım medyanın ve aşırı sağ partilerin söylemlerinin etkisiyle 2021 yılının en popüler kelimesi olarak tespit edilen popülizm, göçün güvenleştirilmesine sebep olmakta ve

böylece göçmenler güvenlik meseleleri ile ötekileştirilerek tanımlanmaktadır. Güvenlik problemi olarak görülen göçmenlerin yarattığı tedirginlikler ve endişeler ile “sebeplere olacakları tehlikeler”den korunmak için sağ partilerin yükselişi kaçınılmaz hale gelmektedir.

2. Aşırı Sağ Popülist Söylemlerle Göçün Güvenlikleştirilmesi

AB üye ülkeleri arasında özellikle yoğun göç alan Fransa, Almanya gibi ülkelerde göçmenler hem egemenliğe hem de ekonomik, politik ve kültürel konulara karşı tehdit olarak inşa edilmesi göç konusunu güvenlik tartışmalarının önemli bir maddesi haline getirmiştir. Göçmen sayısının artmasıyla homojen toplum yapısının bozulacağı ve yereldeki ‘ulusal’ halkın ekonomik, sosyal ve kültürel açılardan zarar göreceği argümanı kullanılmaktadır. AB popülizminin söylemlerle göçü bir güvenlik sorunu olarak güvenlikleştirilmesi, liderlerin dinleyicileri/izleyicileri konumunda olan halkın duygularını ve oy potansiyellerini etkilemektedir. İç siyasette egemenlik, ulusal güvenlik ve sınır güvenliği sorunlarıyla ve ekonomik, politik, kültürel sorunlarla mücadele eden halkın karşısında konuşlandırılan göçmenler popülizm aracılığıyla siyaset aracı haline gelmektedir.

Göçmen karşıtlığı, popülizmin ortaya çıkmasını destekler niteliktedir. Çünkü milliyetçilik ve “öteki”yi dışlayıcı argümanlar, geçmişte faşizm tarafından benimsendiği gibi günümüzde de popülist siyaset tarafından benimsenmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, aşırı sağ eğilimlerin desteklediği popülizm, günümüzde faşizmin gölgesi konumundadır ve AB’nin liberalizmini ve temel normlarını tehdit eden niteliktedir. Ekonomik, politik ve sosyokültürel koşullar ve krizler kapsamında kendisine yer bulan popülizm, AB siyasetinde aşırı sağ partilerle özdeş olarak kabul edilir hale gelmiş ve etkinliğini artırmış durumdadır. Göçün politize edilmesi ve buna bağlı olarak güvenlikleştirilmesi AB genelinde göçmen karşıtlığının ve bundan beslenen popülist aşırı sağcı partilerin güç kazanmasına neden olmuştur (Donduran ve Gedik, 2021).

Popülizm, özellikle son yıllarda hem küresel siyasette hem de AB siyasetinde kendisine yer bulan önemli kavramlardan biridir. Literatürde en çok kabul gören tanımlamalardan birini CasMudde yapmıştır. Mudde (2004:543)’ye göre popülizm, toplumun 'saf insanlar' ve 'yozlaşmış seçkinler' olmak üzere iki homojen ve karşıt gruba ayrıldığı düşünün ve siyasetin genel iradenin bir ifadesi olması gerektiğini savunan ince merkezli bir ideolojidir. Popülist liderler seçkin karşıtlığından beslenirler ve sıradan halkın genel iradesini temsil ederler. Halkın genel iradesini temsil eden popülistler, ‘biz’ ve ‘öteki’ ayrımı üzerinden düşman olarak inşa ettikleri ötekilere karşı mücadelede halkın desteğini söylemlerle elde etmeyi amaçlarlar. Literatürde Laclau, de La Torre, Kazin, Canovan, Hofstadter gibi pek çok yazar popülizmi söylem yaklaşımıyla tanımlarlar ve onlara göre popülizm egemen halk adına elit karşıtı bir söylemdir. Popülizm, halk egemenliğinin üstünlüğünü vurgulayarak yozlaşmış elitlerin halkın haklı siyasi otoritesine zarar verdiğini iddia etmek amacıyla söylem haline gelmektedir (Aslanidis, 2015:9). AB’nin özellikle yoğun göç alan üye ülkelerinde göçün bir güvenlik meselesi olarak popülist söylemlere konu olması, liderlerin krizleri fırsata çevirerek oy potansiyellerini artırmak amacıyla uyguladıkları bir söylem stratejisidir. Göçmenler, söylemler aracılığıyla, ülkedeki mevcut ya da ileride ortaya çıkabilecek problemlerin kaynağı olarak, diğer bir ifadeyle “tehdit” olarak inşa edilirler. Yükselişe geçen aşırı sağ ideoloji perspektifinden değerlendirildiğinde bu eğilimin özellikle kültürel anlamda dışlayıcı bir özellik taşıdığı söylemek mümkündür.

Günümüzde söylemler aracılığıyla ‘tehdit’ olarak inşa edilen ve dolayısıyla hem ulusal hem de insani güvenliğin bir konusu olarak kabul edilen göç konusu, geçmişte yalnızca ulusal güvenlik problemi olarak ele alınmaktaydı. Sınırların güvenliği, işlenen suçlar ve terörizm bu kapsamda değerlendirilmektedir. Zira göçmenlerin sınırları aşarak başka bir ülkenin sınırları içinde var olmaları, egemenlik sorunu yaratmakta, sınırların güvenliğinin ve dolayısıyla ulusal güvenliğin zafiyetini göstermektedir. Ek olarak uyuşturucu ticareti, insan kaçakçılığı gibi suçların ve özellikle 11 Eylül saldırıları sonrasında terör faaliyetlerinin göçmenlerle ilişkilendirilmesi de ulusal

güvenlik problemleri olarak görülmektedir. Fakat göçmenler 1990'lı yıllardan itibaren güvenlik kavramının genişlemesi ve derinleşmesi süreciyle yalnızca ulusal güvenlik problemi olarak görülmemiştir. Birleşmiş Milletler'in ve Eleştirel Güvenlik Çalışmaları'nın katkılarıyla ulusal güvenliğe ek olarak ekonomik, siyasal, toplumsal, bireysel, çevresel güvenlikler ile gıda ve sağlık güvenlikleri de hem göçmenler hem de göç edilen ülkedeki vatandaşlar açısından önem kazanmıştır. Örneğin, göçmenler ekonomik krizlerin ve işsizliğin sebebi olarak görülmekte ya da toplumsal olarak kamu düzenini bozarak kültürel yozlaşmaya sebep olabilmektedir. Özetle, göç konusu ve göçmenlik bütünüyle güvenlik ile ilişkilendirilmesi muhtemel bir konu haline gelmiştir.

Göçün güvenikleştirilmesi, farklı güvenlik çalışmalarının gündeminde farklı şekillerde açıklanmıştır. Popülist söylemin göçü bir güvenlik sorunu olarak inşa ettiğinin kabulü üzerinden göçün güvenikleştirilmesi bu çalışmada Barry Buzan ve Ole Waever'ın görüşleriyle şekillenen Kopenhag Okulu kapsamında ele alınmıştır. 1995 yılında ortaya atılan güvenikleştirme kavramına göre bir konu güvenlik sorunu olarak sunulursa ve dikkate alınırsa, bu güvenlik sorununu bertaraf etmek için olağanüstü önlemler alınması gerekir. Bu güvenlik sorununu/tehdidi önlemek için acil olarak her türlü yöntemi kullanmak için özel bir hak talep edilmesi meşru hale gelir. Bu güvenikleştirme süreci söz-edimler aracılığıyla gerçekleştirilir (Waever, 1995) ve böylece bir konu güvenlik olarak sunulduğunda o konu güvenliğin bir meselesi haline gelmiş olur. Söylemler aracılığıyla güvenlik tehdidi olarak inşa edilen bir konu hakkında olağan üstü yollara başvurulması mümkün hale gelir. Güvenikleştirmeyi gerçekleştiren aktörler, konuyu dramatize ederek hayatta kalmak için eylemin ne kadar öncelikli olduğunu, acilen ele alınmadığı takdirde var oluşlarının tehlikeye gireceği üzerinden bir algı inşa etmektedirler (Buzan, 1997:14).

Kopenhag Okulu göçün güvenikleştirilmesini istila ve yeniden tasarım üzerinden açıklamaktadır. Göç edenler, yereldeki halkı istila ederler. Yereldeki halkın bu durumda aynı kalması mümkün değildir ve yeniden tasarım süreci başlar (Buzan ve diğerleri, 1998:121). Nitekim göç alan toplumlarda ulusal güvenliğin yanı sıra demografik yapı, ekonomi, politika, sosyal yaşam, kültür gibi pek çok unsur etkilenmekte ve değişime uğramaktadır. Sağ popülist liderler söylemleriyle bu değişim ve yeniden tasarım üzerinden politika üretmektedirler. Reynié (2016)'ye göre AB'de görülen bu yeni sağ popülizm maddi ve kültürel kaygılar üzerine inşa edilmiştir. Dolayısıyla aşırı sağcı popülistlere göre göçmenlerin istilası ile AB'ye ait birtakım değerler zarar görmektedir. Çok kültürlülük sonucunda demografik yapı bozulmakta, ekonomi ve politika kötü etkilenmekte ve kültürel yozlaşma kaçınılmaz hale gelmektedir. Böylece göçmenler AB toplumunu yeniden tasarlamaya yönelik tehlikeler olarak görülmektedir.

Göç bir güvenlik sorunu olarak sunulurken bireysel özgürlükler, toplumsal cinsiyet eşitliği ve laiklik gibi Avrupa veya Batı yaşam tarzına içkin olduğu varsayılan bir dizi değer göçmenler sebebiyle tehdit altında olduğu savunulmaktadır. Popülistler seçkinleri ve ana akım partileri liberal toplumun değerlerini ve kurallarını desteklememekle ve çok kültürlülüğe, İslamcılığın yükselişine ve sorumsuz göç politikalarına kayıtsız olmakla suçlamaktadırlar. Bu popülizm biçiminin Fransa'daki temsilcisi ise 1972'de kurulan ve özellikle 2012'den beri etkisini artıran FN'dir. Nitekim popülizmin göçle özdeşleştirilmesi büyük ölçüde FN'in önemine, uzun ömürlülüğüne ve başarısına bağlıdır. Parti, büyük ölçüde göç karşıtlığı etrafında kurulmuştur. Kimliğinin merkezinde, Fransız toplumunun doğasına odaklanmak ve bunu iddia edilen göçmenlik meydan okumasına karşı savunmak vardır (Taggart, 2017). Bu doğrultuda bir sonraki bölümde FN ve benimsediği aşırı sağ perspektif göç algısı üzerinden incelenmektedir.

3. Fransa'da Aşırı Sağ, Front National ve Göç

Fransa, tarihsel geçmişi nedeniyle göç olgusuyla uzun süredir iç içe olan bir ilişkiye sahiptir. Özellikle 1960'lardan itibaren sömürgeci geçmişinin etkisiyle Fransa ana karasına göç hareketleri giderek artmıştır. Bu dönemdeki anti-sömürgeci politikaların sonucu olarak Kuzey Afrika ve

Sahraaltı Afrika bölgesinden birçok göçmen Fransa'ya göç etmeye başlamıştır (Lessault ve Beauchemin, 2009; Gosselin, ve diğerleri, 2016). Diğer yandan, İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki süreçte yaşanan işçi göçleri de ülke içindeki göçmen nüfusunun artmasına neden olmuştur. 1970'lerin ortalarından itibaren, aşırı sağcı hareketlerin arttığı bir ortamda, göç ve göçmenlere karşı söylemler önemli bir yere sahip olmuştur (Ertul ve Şenkön, 2009). Bu durum, Fransa'yı göçmenlerin kültürlerini kabul etmeye ve onlara eşit haklar tanımaya zorunlu kılmıştır.

Jean-Marie Le Pen öncülüğündeki FN 1972 yılında kurulmuş ve Fransa'daki mevcut siyasal ortamda uzun süre göçmen karşıtlığı üzerine kurulu siyasal söylem ile varlığını sürdürmüştür (Delwit, 2012:13; Camus, 1996). Kurulduğu ilk yıllarda oy oranı minimal seviyelerde gitse de 1980'lerin sonundan itibaren giderek daha fazla seçmene hitap etmeyi ve özellikle 2002 yılında Fransa'daki Başkanlık seçimlerinde yaklaşık %17 oy olarak ikinci tura kalmayı başarmıştır.

Tablo 1. Front National'in Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Adayları ve Oy Oranları

Başkanlık Seçimleri Yılı	Aday	Birinci Tur Oy Oranı	İkinci Tur Oy Oranı
1974	Jean-Marie Le Pen	%0,75	İkinciturakalamadı.
1988	Jean-Marie Le Pen	%14,38	İkinciturakalamadı.
1995	Jean-Marie Le Pen	%15	İkinciturakalamadı.
2002	Jean-Marie Le Pen	%16,86	%17,79
2007	Jean-Marie Le Pen	%10,44	İkinciturakalamadı.
2012	Marine Le Pen	%17,90	İkinciturakalamadı.
2017	Marine Le Pen	%21,30	%33,90
2022	Marine Le Pen	%23,35	%41,45

Kaynak: De Boissieu, 2022.

Jean-Marie Le Pen'in 2002 yılındaki seçim başarısı aslında o dönemdeki aşırı sağa yönelik bakış açısını da gösteren önemli bir faktördür. Merkez sağın güçlü partisi UMP'nin aday ve aynı zamanda mevcut cumhurbaşkanı olan Jacques Chirac'a karşı ikinci turda ağır bir yenilgi almış olmasına rağmen seçimlerin bu ikinci turu Fransız halkının aşırı sağ bir tehdit unsuru olarak gördüğünün önemli bir dışavurumuydu. Zira ilk turdaki oy oranını sadece %1 artıran Le Pen'e karşı geri kalan bütün Fransız seçmen J. Chirac'a oy vererek, aşırı sağın önemli temsilcisi Jean-Marie Le Pen'e karşı olduğunu göstermiştir.

Baba Le Pen'in yaklaşık 40 yıllık parti başkanlığı döneminden sonra, 2011 yılında, aşırı sağ partilerde o zamana kadar eşine benzerine pek rastlanmayan bir olay gerçekleşmiş ve Marine Le Pen genç bir kadın olarak partinin başına geçmiştir. Babasının kullandığı aşırı sağcı ve sert üsluba nazaran Marine Le Pen'in üslubu, partisini aşırı sağdan daha genele hitap edebileceği bir konuma çekmek ve seçimlerdeki oy oranını yükseltmek amacıyla değişmiştir. Bu değişiklik, söylem yumuşamasından ziyade popülistleşmesi ve göç gibi konularda daha ilgi çekici hale gelmesi şeklinde gerçekleşmiş ve sonrasındaki süreçte partinin oy oranları olumlu yönde etkilenmiştir. Yukarıdaki Tablo 1'de görüleceği üzere, FN partisnin cumhurbaşkanı adaylarının seçimlerde aldığı oy oranları incelendiğinde, 2002'de çıkılan noktadan sonra 2007 seçimleri büyük bir hüsrana yaratmıştır. Fakat partideki başkan değişiminden kısa bir süre sonra girilen 2012 seçimlerinde oy oranının o zamana kadar alınmış en tepe noktaya çıkması, Marine Le Pen ve değişimin olumlu yönde ilerlediğini göstermektedir.

Marine Le Pen, partisini kısa sürede çok az oy alan bir gruba ait parti olmaktan çıkarıp hesaba katılması gereken bir güç haline getirmiştir. Bir politikacı olarak kendini göstermeden önce Le Pen'in kişiliği kendi kurgusundan ziyade babasının bir uzantısıydı. Örneğin, babası bir zamanlar "*Le Pen, Le Peuple*" (Halk için Le Pen) terimini bir slogan olarak kullanmış ve onu "*Rassemblement le bleu pour Marine*" diye yazmıştı (Stockemer ve Amengay, 2015:373). Bu iki slogan Fransızcada anlamsal olarak aynıdır. Ancak 2011'den sonra, partiyi babasından

devralmasının ardından, bütünsel olarak kendisine ait bir kişilik oluşturmaya başlamış ve parti tarihindeki en başarılı cumhurbaşkanlığı seçim sonuçlarını elde etmiştir. 2017 seçimleri kendisinin babasından daha başarılı olduğunu aslında tescil edeceği bir zaferdi. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda Le Pen, 2012'ye kıyasla 2017'de daha fazla destek almıştır. 2012'deki seçim kampanyası ve söylemi daha fazla ekonomi politikaları ve AB ve ABD karşıtlığı odaklıyken, 2017'deki seçim kampanyasını daha fazla topluma odaklayarak toplumsal desteğini artırmaya ve mevcut kitesini sağlamlaştırmaya başladığı daha insan merkezli popülist ideallere dönüştürmüştür.

Popülist politikalara yönelme açısından FN kendisini göçü durdurmak ve bununla bağlantılı tehditlerle başa çıkmak için uygun siyasi programa ve siyasi iradeye sahip bir siyasi hareket olarak temsil etmektedir. Marine Le Pen, söylemlerini FN içinde babasından kalan "Nazi" algısından uzaklaştırmayı amaçlamıştır. Bu değişim, partinin İkinci Dünya Savaşı veya Fransız sömürge savaşlarına atıf yapmaktan vazgeçmesi, sosyal konularda daha yumuşak bir tutum benimsemesi (örneğin, eşcinsel çiftlerin medeni birlikteliklerini savunması, kürtaj ve ölüm cezası konusunda daha zayıf bir pozisyon alması), ırksal karışım korkusu, antikomünizm ve anti-Amerikancılık temalarının daha fazla yumuşaması ve Hristiyan ahlakının asgari düzeyde çağrıştırılması olarak ortaya çıkmıştır (Bastow, 2017:21-22). Le Pen babasından farklılaşarak özellikle ekonomik gelişmeler ve vaatler konusunda kamuoyunu inandırıcı bir politikaya sahip olduğuna ikna etmeye uğraşmıştır (Bastow, 2017:22). Bu bağlamda, söylemlerinde ekonomik yetkinliğini göstermek için siyasi söyleminde ekonomik referansları artırmış, ancak bunun, ekonomik söylemini değerler alanına sabitleyerek ve ekonomiyi başka bir şekilde değil, halkın hizmetinde olması gereken bir şey olarak sunarak, başka bir yerde reddettiği siyasetin teknokratikleştirilmesine boyun eğme anlamına gelmesini engellemeye çalışmıştır.

Marine Le Pen'in öncülüğünde FN, kendisini halkın güvenliğinin, kimliğinin ve refahının savunulmasından sorumlu tutmaktadır. Yani söylemlerine göre FN, halkın savunucusu olarak, ana akım partilerin göç konusundaki politikalarının ya da politikasızlıklarının yarattığı koşullara çare olduğu algısını inşa etmektedir. Marine Le Pen, Fransa'da sınır kontrolünün olmamasından ve bunun sonucunda ortaya çıkan kitlesel göç, ekonomik çürüme ve güvensizlikten sorumlu olduğunu iddia ettiği sınırların serbestleştirilmesine ilişkin mevcut devlet politikalarından bahsetmektedir (Mayer, 2013:166). Söz konusu politikaları, FN'nin Fransızların güvenliğini, ekonomik refahını ve ulusal kimliğinin korunmasını artırabileceğini savunduğu sıkı sınır düzenlemesi politikasıyla karşılaştırmaktadır.

Marine Le Pen, açıklamalarında Fransa'nın laik kültürel mirasının özellikle Müslümanların göçüyle tehdit altında olduğunu vurgulayarak, Fransız halkının kültürünü, güvenliğini, birliğini ve refahını savunma konusunda kendisini açıkça sorumlu görmektedir (Debras, 2021). Ona göre, göçmen akını sadece Fransa'nın kültürüne zarar vermekle kalmamakta, aynı zamanda ekonomik sıkıntıların da kaynağı olmaktadır. Müslüman göçmenler Fransız vatandaşlarının işlerini ellerinden almaktadır. Fransız devleti tarafından ödenen sosyal yardımları alırlarken Fransız kültürüne uyum sağlamamaktadırlar (Maksic ve Ahmic, 2020). Her ne kadar laik Fransız kültürünün Müslüman göçmenler tarafından ezildiğini dile getirse de birçok kez Fransa'nın Hristiyan kökenlerine de atıflar yaparak kolektif kimlik ve toplumsal hatıralar üzerinden de ilerlemeye çalışmaktadır (Bonnefroy, 2017).

Çok kültürlülük, Fransa nüfusunu din ve kökene göre parçalara ayırmaktadır. Marine Le Pen, "çok kültürlülüğe karşı mücadele ediyoruz çünkü çoklu çatışmalar getirdiğine inanıyoruz, laik, demokratik ve sosyal bir cumhuriyet için mücadele ediyoruz ki nesnel olarak konuşmak gerekirse Fransa'da artık buna sahip değiliz" diyerek açık bir şekilde tek bir Fransız kültürünün savunulması gerektiğini, göç ve göçmenler nedeniyle 'korunması' gereken kültürün yıpratıldığı ve bunda da sorumlu olarak gördüğün Fransız seçkinlerinin bir eylem planı olmadığını dile getirmektedir (Sauvaget, 2022). Kitlesel göçün ve göçmenleri asimile etmeye yönelik başarısız

devlet politikalarının bir ürünü olarak inşa edilen İslami köktendinciliğin yarattığı güvenlik tehditlerine karşı halkı koruyacak yasaları uygulama iradesine sahip bir siyasetçi olduğunu iddia etmektedir ki bu söylemlerinde halkın güvenliği, ulusal güvenlik gibi terimlerin vurgulanmaya başlaması 2015 sonrası artan terör eylemlerinin sonucu olarak görülebilir.

Fransa'nın 2015 yılında yaşadığı terör eylemleri, başta Charlie Hebdo olmak üzere, göçmen karşıtı olarak tanımladığımız FN ve Marine Le Pen'in söylemlerinin sertleşmesine, daha doğrusu popülist vaatlere dönmesine yol açmıştır. Saldırıların hemen ardından teröristler için ölüm cezasının yeniden gelmesi gerektiğini dile getirerek (Bonneau ve Hausalter, 2015) seçmenlerin doğrudan duygularına hitap etmiştir. Çünkü kimlik ve duygulara dayalı siyasi mesajlar kitlelerin ilgisini çekmede daha başarılıdır ve bu doğrultuda popülist liderlerin söylemleri gündelik olaylardan oldukça beslenir. Le Pen'in de benimsediği bu strateji ve yaşanan olaylarda kitlelerin öfkesini bir yöne çekebilmesi, seçimlerde kendisi ve partisi adına kazanç sağlamaktadır. 2015 sonrası süreçte Le Pen'in oy oranları yukarı doğru tırmanmasının sebepleri arasında şüphesiz terör saldırıları sonrasındaki artan yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığı etkili olmuştur.

Buradan hareketle Marine Le Pen, popülist söylemlerle göçü güvenikleştirici aktör pozisyonundayken, referans nesnelerini askerî olarak sınır güvenliği ve terörizmi, ekonomik olarak işsizlik ve sosyal yardım harcamaları, sosyal ve kültürel olarak da kaybolan Fransız kültürü, entegrasyon, din ve kimlik olarak belirleyen bir popülist söylem dili benimsemiştir. Bu referans nesnelere göçün bu alanlarda güvenlik sorunu yarattığını ifade etmektedir. Burada özellikle Fransız kültürü ve İslamofobi üzerinden şekillenen söylemleri görmek mümkündür. Ayrıca Le Pen'in artırdığı oy oranları güvenikleştirmenin önemli unsurlarından biri olan dinleyicilerde yani Fransız seçmenlerde karşılık bulmakta ve bu sayede oy oranlarını artırmaktadır. Böylece göçmenler konusunda önlem alma ve müdahale etme yetkisine meşruiyet kazandırmaktadır.

4. Fransa'da 2017 Seçimleri ve Sonrasındaki Süreç

2015 yılındaki terör olayları, Marine Le Pen'in 2012'den bu yana aldığı oy sayısındaki artış ve daha da önemlisi ikinci turda elde ettiği başarı aslında yeni bir ilerleme evresine girileceğini göstermekteydi. 2017 seçimleri bu doğrultuda genç lideriyle birlikte partinin geleceği açısından önemli bir sınav olacaktı. Marine Le Pen, 2017 yılında cumhurbaşkanlığı adaylığını açıkladığı zaman kampanya konuşmasını yaparken, popülist kampanya sloganı olan "Halk adına" kürsünün üzerinde havada asılı duruyordu.

2017 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Emmanuel Macron oyların %24,1'ini alarak ilk turun en yüksek oy oranına sahip aday olarak ikinci tura çıkarken, rakibi Marine Le Pen, oyların %21,3'ünü almıştır. Tarihsel olarak iki önemli merkez sağ ve sol partinin adaylarının ikinci tura kalamadığı bu seçimler merkez partilerin zayıfladığının en büyük göstergesiydi. İkinci turda ise Macron, aşırı sağcı olarak görülen Le Pen'e karşı %66,1'le net bir zafer kazanmıştır (Ministre de l'Intérieur et des Outre-Mer, 2017). Bu sonuçlar aslında 2002 seçimlerinde baba Le Pen'in aldığı %16 ile rakibi Jacques Chirac'ın aldığı %19 oy oranlarına göre daha büyük bir kayıp demektir. Macron'un zaferi, bu değişimin önemini ortaya koymuştu (Jaffré, 2017).

Bu bilgiler ışığında, Fransa cumhurbaşkanlık seçimlerinin ilk turu, beklenen bir sonuçla sonuçlanmıştır. Yalnızca iki adaya ikinci tura kalma hakkının verildiği bu seçimlerde, merkez sağın ve solun güçlü partileri ve adaylarının olumsuz sonuçlarla karşılaşması seçmenlerin görüşlerinde ciddi değişime işaret etmektedir. Marine Le Pen ve Emmanuel Macron ikinci tura kalarak %23,1 ve %27,8 oy almışlardır. Jean-Luc Mélenchon ise %22 ile ikinci tura kalmayı başaramasa da sol oyların sahibi olmuş ve Hidalgo'ya gidebilecek oyları kendine çekmeyi başarmıştır.

Le Pen, göç ve göçmen karşıtlığı siyaseti sayesinde bu konuyu güvenlik unsuru olarak halkın önüne sunarak oy potansiyelini artırmayı başarmıştır. Örneğin, Fransa'da 2017 yılında Marine Le Pen'in yüksek oy oranına sahip olduğu Aisne bölgesinde göçmen nüfus genel nüfusun sadece %4'ünü oluşturuyordu. Buna rağmen, göç ve göçmenler üzerine yarattığı algı, göçmenlerle daha az toplumsal etkileşimde bulunulan bölgede kendisine oy kazancı olarak geri dönmüştür (Le Bras, 2022). FN, göç karşıtı siyasi programını, kendisini göç yanlısı ana akım partilerden ayırmak ve kendisi için farklı bir anlam ve kimlik inşa etmek için kullanmaktadır. Halkın koruyucusu kimliğini gerçekleştirmek için FN, diğer siyasi partilerden olağanüstü bir farkla karşıt bir kimlik inşa etmiştir.

Genel olarak, 2017 Fransa cumhurbaşkanlığı seçim sonuçları, Fransız parti sisteminin yapısında önemli değişimlere işaret etmiştir. Dört ana aday arasındaki başkanlık yarışının yakınlığı, iki kutuplu ve üç kutuplu yapısından bir kopuşu göstermiştir. Emmanuel Macron, 2017 yılında cumhurbaşkanı olmasından sonra, Sarı Yelekliler protestolarıyla ve ardından Covid-19 pandemisi ile sürekli olarak güç kaybetmiştir. Son olarak Rusya-Ukrayna Savaşı, Fransa'da ve Avrupa'da ciddi ekonomik ve siyasi endişelere yol açmıştır. Macron, Rusya ve Ukrayna ile arabuluculuk faaliyetleri üstlenmeyi başararak popülaritesini artırmıştır. FN açısından seçimler sonrasındaki değişim ise Marine Le Pen'in siyasal yaklaşımında gözlemlenmiştir. Babasının partisi Front National olarak bilinen partinin ismini 2018 yılında Rassemblement National (*Ulusal Birlik*) olarak değiştirmiştir. Artık Le Pen'in siyaseti, aşırı sağın sembolü olarak değil, daha popülist ve sağa oynayan ama söylemsel olarak memnuniyetsizlere hitap eden bir oluşuma dönüşmüş durumdadır (İvaldi, 2019).

Sonuç

İnsanlık tarihi kadar eski olan göç kavramı, özellikle ulus devletlerin ortaya çıkışıyla beraber ulusal güvenliğin önemli bir unsuru haline gelmiştir. AB açısından ise temellerinin atıldığı AKÇT'den bu yana önemli bir gündem maddesi olmuştur. 1990'lı yıllardan itibaren ulusal güvenliğin yanında insani güvenliğin de önem kazanmasıyla göç konusunun güvenlikle beraber değerlendirilmesini gerekli kılmıştır. Yirmi birinci yüzyılda hem aşırı sağın yükselmesi hem de göçmenlerin çeşitli küresel/bölgesel güvenlik sorunlarıyla ilişkilendirilmesi sonucunda yabancı karşıtlığı küresel bir ivme kazanmıştır. AB ülkelerinde bu ivme, özellikle Arap Baharı sonrasında yoğun göç alan ve hatta göçmen krizi olarak adlandırılan sürecin sonrasında daha da hızlanmıştır. Göçmenlerin nihai hedefi olan Batı Avrupa ülkelerinde göçmenlerin popülist liderler ve partiler aracılığıyla söz-edimlerle güvenlik problemi olarak sunulması sonucunda güvenikleştirme süreci başlamış ve göçmenler başta politikanın daha sonra da güvenliğin birer unsuru olarak acil önlem alınması gereken sorunlar olarak görülmüştür. Böylece Fransa gibi pek çok AB ülkesinde gerçekleşen seçimlerde aşırı sağcı, göçmen karşıtı partiler oy oranlarını artırmışlardır. Aşırı sağcı popülistler oy oranlarını artırırken söylemleri aracılığıyla "biz/onlar" ayrımı yaparak kendi halkının karşısında "onlar" olan bir düşman inşa etmektedir. Söylemleri halkı, öteki olarak tanımlanan göçmenlerden korumayı istedikleri yönünde şekillenmektedir.

Fransa'da yükselen aşırı sağcı hareketler Avrupa'da göç ve göçmen olgusunun geleceğine yönelik önemli bir konudur. Marine Le Pen'in başkanlık seçimlerinde yükselen oy potansiyeli ve göç karşıtlığı söylemi, son on yılda Fransa'da seçmenleri yakalayabilmek açısından olumlu sonuçlar getirmiştir. Zira Le Pen'in siyasal kariyerinin selefinden ayrılan en önemli belirteci partisini ve hareketini aşırı sağdan daha merkeze çekmesi olmuştur. Bu nedenle, göçün güvenlik sorunu olarak yansıtılması ve Fransız halkı nezdinde bunun kabul görmesi sağlanması, Le Pen'in oy oranlarının artmasını sağlamıştır. Ancak, daha önemli husus ise aşırı sağdan gelen bir partinin toplumun geneli tarafından 20 yıl önce hiç istenmeyen konumdan, artık tercih edilebilir bir seçenek konuma getirmesidir. Fransız siyaseti açısından 2027 seçimleri gelenek merkez sağ ve sol partilerin iyice kaybolacağı, popülist aşırı sağ ya da solun iktidarı ele geçirebileceği bir hale gelebilecektir. Bu da göçün bir olgu olarak değerlendirilmesinden ziyade siyasi çıkarlar için değerlendirilen bir unsur olmasını hızlandırabilir.

Kaynakça

- Akçadağ, E. (2012). Yasa Dışı Göç ve Türkiye. *BİLGESAM Raporu*. No:42. İstanbul.
- Anadolu Ajansı (2018, 15 Eylül). *Avrupa'da sağ partiler oyunu artırıyor*. Anadolu Ajansı. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/avrupada-sag-partiler-oyunu-artiriyor/1255336> (Erişim Tarihi: 24.12.2022).
- Aslanidis, P. (2015). Is Populism an Ideology? A Refutation and a New Perspective. *Political Studies*, 64, 88–104.
- Balcı, M. ve Göcen, C. E. (2018). “Avrupa Birliği’nde Artan Zorluklar: Göçmen Krizi ve Irkçılık”. SOSCON 2018 Uluslararası Sosyal Bilimler İnovasyon Kongresi, 11 Mayıs-13 Mayıs 2018 (Tam Metin Bildiri, s. 20-27 (Yayın No:4333420).
- Bastow, S. (2018). The Front national under Marine Le Pen: a mainstream political party? *French Politics*, 16(1), 19-37.
- BBC Türkçe (2019, 27 Mayıs). *Avrupa Parlamentosu Seçimleri: Merkez sağ ve merkez sol gerilerken liberaller, yeşiller ve aşırı sağcılar yükselişte*. BBC. <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48417894> (Erişim Tarihi: 24.12.2022).
- Bilgen S. (2020). Popülizm ve Dış Politika: Güney Asya Popülistlerinin “Önemli Ötekisi” Çin. *Ulusaldan Küresele: Popülizm, Demokrasi, Güvenlik Konferansı*. İstanbul: Işık Üniversitesi Yayınları, s.88-92.
- Bonneau, B. ve Hausalter, L. (2015, 7 Ocak). *Le Pen: “oser nommer ce qui s'est passé” à Charlie Hebdo*. Europe 1. <https://www.europe1.fr/politique/Le-Pen-oser-nommer-ce-qui-s-est-passe-a-Charlie-Hebdo-707584>.
- Bonnefoy, G. (2017, 10 Nisan). *Marine Le Pen se dit "extrêmement croyante" mais est "fâchée avec l'Eglise"*. L'Express. https://www.lexpress.fr/politique/elections/marine-le-pen-se-dit-extremement-croyante-mais-est-fachee-avec-l-eglise_1899055.html
- Buzan, B. (1997). Rethinking Security after the Cold War. *Cooperation and Conflict*, 32(1), 5–28.
- Buzan, B., Waeber, O. ve Wilde, J. (1998). *Security: A New Framework for Analysis*. Colorado: Lynne Rienner Publishers.
- Camus, J. Y. (1996). Origine et formation du front national (1972-1981). *Le Front national à découvert* (s. 17-36). Presses de Sciences Po.
- De Boissieu, (2022). Résultats électoraux FN-RN (%). *France-Politique*, Erişim Adresi: <https://www.france-politique.fr/front-national.htm> (Erişim Tarihi: 29.12.2022).
- De Calignon, G. (2022, 13 Nisan). *Marine Le Pen prône un rapprochement avec la Russie*. Les Echos. <https://www.lesechos.fr/monde/enjeux-internationaux/marine-le-pen-prone-un-rapprochement-avec-la-russie-1400575>.
- Debras, F. (2021). Ne dites plus ‘race’ mais ‘culture’ ou ‘religion’: l’immigration et l’Islam dans les discours des partis d’extrême droite. *Revue BLE (Bruxelles laïque)-Echos*, 115 (4e trimestre 2021).
- Delwit, P. (2012). Les étapes du Front national (1972-2011). *Le Front national. Mutations de l’extrême droite française, Bruxelles, Éditions de l’Université de Bruxelles*, 11-36.
- Dinç, C. (2018). Avrupa Birliği’nin ve Üç Büyük Üyesinin Arap Baharı’na Yaklaşımları. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8 (2), 1-33.
- Donduran, C. ve Gedik, A. (2021). Yükselen Popülizm Tehdidini: Yirmi Birinci Yüzyılda Faşizmin Gölgesi. *Öneri Dergisi*, 16(56), 879-909.
- Ertul, S. ve Şenkon, F. (2009). Culture immigrée/émigrée: l’exemple de la migration turque vers la France. *Migrations Société*, (3), 127-140.
- Euronews (2022, 26 Eylül). *İtalya seçimini aşırı sağdan yana kullandı: Sağ blok yüzde 44 oy oranını geçti*. Euronews <https://tr.euronews.com/2022/09/26/italya-secimini-asiri-sagdan-yana-kullandi-sag>

- blok-yuzde-44-oy-oranina-yaklasti (Erişim Tarihi: 10.01.2023).
- Eurostat (2022). Asylum and first-time asylum applicants-annual aggregated data. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00191/default/table?lang=en> (Erişim Tarihi: 20.12.2022).
- Gedik, A. (2021). Fransa'nın G Politikasının Avrupa Birliğinin Politikalarına Yansımaları. M. Karakaş ve D. ak (Ed.). *G ve Etkileri: Güvenlik, Toplum, Kadın, ocuk, Ekonomi, Dış Politika* (ss.283-294), Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Gosselin, A., duLo, A. D., Lelivre, E., Lert, F., Dray-Spira, R. ve Lydi, N. (2016). Migrantssubsahariens: combien de tempsleurfaut-il pour s' installer en France? *Population Societes*,533(5), 1-4.
- Göcen, C. E. (2019). *İnsan Güvenliği Sorunsalı Olarak Uluslararası G: Türkiye ve Avrupa Birliği'nin Suriyelilere Yönelik Politikaları*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hutchins, R. D. ve Halikiopoulou, D. (2020). Enemies of liberty? Nationalism, immigration, andtheframing of terrorism in theagenda of the Front National. *Nations and Nationalism*, 26(1), 67-84.
- Ivaldi, G. (2019). De Le Pen  Trump: le défi populiste. Editions de l'Université de Bruxelles.
- Jaffré, J. (2017). Un second tour de présidentielle si diffrent du duel Chirac-Le Pen de 2002. *Le vote disruptif*. Les élections présidentielle et législatives de 2017, 269-284.
- Le Bras, H. (2022, 1 Őubat). L'immigration est devenue "le ciment" du populisme. *La Croix*. <https://www.la-croix.com/L-immigration-devenue-ciment-populisme-juge-historien-Herve-Le-Bras-2022-02-01-1301197915>
- Lessault, D. ve Beauchemin, C. (2009). Les migrations d'Afrique subsaharienne en Europe: un essor encore limité. *Population Societes*, (1), 1-4.
- Maksic, A. ve Ahmic, N. (2020). ConstructingtheMuslimthreat: A criticalanalysis of Marine Le Pen's Twitter postsduringthe 2017 French electioncampaign. *J. RegionalSec.*, 15, 131.
- Mayer, N. (2013). From Jean-Marie to Marine Le Pen: electoral change on the far right. *Parliamentary Affairs*, 66(1), 160-178.
- Ministre de l'Intérieur et des Outre-Mer (2017). *Election présidentielle 2017: résultats globaux du premier tour*. <https://mobile.interieur.gouv.fr/Archives/Archives-elections/Election-presidentielle-2017/Election-presidentielle-2017-resultats-globaux-du-premier-tour>.
- Mudde, C. (2004). The Populist Zeitgeist. *Government and Opposition*, 39(4), 542–563.
- Mudde, C. (2013). Three Decades of Populist Radical Right Parties in Western Europe: So what? *European Journal of Political Research*, 52(1), 1-19.
- Parlement.com (2023). Partijvoor de Vrijheid (PVV). https://www.parlement.com/id/vhnnmt7m4rqi/partij_voor_de_vrijheid_pvv (09.01.2023).
- Politico (2023, 9 Ocak). *Poll of Polls: Austria*. Politico. <https://www.politico.eu/europe-poll-of-polls/austria/>
- Reynié, D. (2016). Heritage Populism and France'sNational Front. *Journal of Democracy*, 27(4), 47-57.
- Sauvaget, B. (2022, 20 Nisan). *Pour Marine Le Pen, la laicitn 'est pas un droitmais un moyen de contrôle*. Libération. https://www.liberation.fr/societe/religions/pour-le-pen-la-laicite-est-un-outil-dans-sa-lutte-contre-des-populations-allogenes-20220420_QVF2NUI2VJEH5DGP5EAH3GNXBM/
- Schmitt, C. (1988). *The Crisis of Parliamentary Democracy*. Massachusetts: MIT Press.
- Stockemer, D. ve Amengay, A. (2015). The voters of the FN under Jean-Marie Le Pen and Marine Le Pen: continuity or change? *French Politics*, 13(4), 370-390.
- Taggart, P. (2017). Populism in Western Europe. C. R. Kaltwasser, P. Taggart, P. O. Espejo, ve P. Ostiguy (Ed.) *The Oxford Handbook of Populism* (ss. 248–264), Oxford: Oxford UniversityPress.

Ahmet Gedik

The Federal Returning Officer (2023). Bundestagelection 2021.

<https://www.bundeswahlleiter.de/en/bundestagswahlen/2021/ergebnisse/bund-99.html>
(09.01.2023).

Waeber, O. (1995). Securitization and Desecuritization. R. D. Lipschutz (Ed.) *On Security*. New York: Columbia University Press.

Yılmaz, F. (2008). “Avrupa Birliği’nde Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı ile Mücadele”. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.